

Projekt z dnia 31 maja 2024 r.

Etap: uzgodnienia

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 2024 r.

**zmieniające rozporządzenie w sprawie nieodpłatnej pomocy prawnej oraz
nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego**

Na podstawie art. 13 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 945) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 21 grudnia 2018 r. w sprawie nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2492, z 2020 r. poz. 1441 oraz z 2021 r. poz. 2500) § 3a otrzymuje brzmienie:

„§ 3a. Pomoc udzielana osobie fizycznej prowadzącej jednoosobową działalność gospodarczą, która w ciągu ostatniego roku nie zatrudniała innych osób, stanowi pomoc *de minimis* udzielaną zgodnie z przepisami rozporządzenia Komisji (UE) nr 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* (Dz. Urz. UE L, 2023/2831 z 15.12.2023). Podmiot ubiegający się o pomoc *de minimis* przedstawia przed jej udzieleniem:

- 1) wszystkie zaświadczenia o pomocy *de minimis* lub pomocy *de minimis* w rolnictwie lub w rybołówstwie, jakie otrzymał w roku, w którym ubiega się o pomoc, oraz w ciągu dwóch poprzedzających go lat podatkowych, albo oświadczenie o wielkości pomocy *de minimis* otrzymanej w tym okresie, albo oświadczenie o nieotrzymaniu takiej pomocy w tym okresie, oraz
- 2) informacje określone w przepisach wydanych na podstawie art. 37 ust. 2a ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 702).”.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

Za zgodność pod względem prawnym,
legislacyjnym i redakcyjnym:

Emil Szczepanik - Sędzia
Zastępca Dyrektora Departamentu Prawa Gospodarczego
Ministerstwo Sprawiedliwości
3 czerwca 2024 r.

UZASADNIENIE

Nowelizowane rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 21 grudnia 2018 r. w sprawie nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego (Dz. U. poz. 2492, z późn. zm.) zostało wydane na podstawie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 13 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 945).

Jednym z obszarów uregulowanych w ww. rozporządzeniu jest udzielanie osobie fizycznej prowadzącej jednoosobową działalność gospodarczą nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego w ramach pomocy de minimis.

Zgodnie z § 3a zdanie pierwsze tego rozporządzenia pomoc udzielana osobie fizycznej prowadzącej jednoosobową działalność gospodarczą, która w ciągu ostatniego roku nie zatrudniała innych osób, stanowi pomoc de minimis udzielaną zgodnie z przepisami rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013, str. 1).

Niemniej jednak zgodnie z art. 8 zdanie drugie rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 okres jego stosowania upłynął w dniu 31 grudnia 2023 r., przy czym na podstawie art. 7 ust. 4 tego rozporządzenia po upływie okresu jego stosowania wszelkie programy pomocy de minimis spełniające warunki określone w tym rozporządzeniu pozostają objęte tym rozporządzeniem przez kolejne sześć miesięcy – czyli do dnia 30 czerwca 2024 r.

W związku z upływem w dniu 31 grudnia 2023 r. okresu stosowania rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013, od dnia 1 stycznia 2024 r. weszło w życie rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis.

Z powyższych względów zachodzi potrzeba nowelizacji § 3a rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 21 grudnia 2018 r. w sprawie nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego w taki sposób, aby w kwestii udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego w ramach pomocy de minimis osobie fizycznej prowadzącej jednoosobową działalność gospodarczą najpóźniej od dnia 1 lipca 2024 r. zawierało ono aktualne odesłanie, tj. do rozporządzenia Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis.

Niezależnie od powyższego w § 3a w pkt 1 wymóg przedkładania przez podmiot

ubiegający się o pomoc *de minimis* „kopii wszystkich zaświadczeń” o pomocy *de minimis* lub pomocy *de minimis* w rolnictwie lub w rybołówstwie, jakie otrzymał w roku, w którym ubiega się o pomoc, oraz w ciągu dwóch poprzedzających go lat podatkowych został zastąpiony wymogiem przedkładania przez podmiot ubiegający się o pomoc *de minimis* „wszystkich zaświadczeń” o pomocy *de minimis* lub pomocy *de minimis* w rolnictwie lub w rybołówstwie, jakie otrzymał w roku, w którym ubiega się o pomoc, oraz w ciągu dwóch poprzedzających go lat podatkowych.

Projekt wejdzie w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia. Wyznaczenie terminu wejścia w życie rozporządzenia krótszego niż czternaście dni wynika z ważnego interesu państwa, w szczególności konstytucyjnego prawa do ochrony spraw w toku, co wymaga natychmiastowego wejścia w życie aktu normatywnego i zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie,

Projekt rozporządzenia nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz.U. z 2017 r. poz. 248) projekt rozporządzenia został umieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

Projekt nie podlega zaopiniowaniu przez właściwe instytucje i organy Unii Europejskiej ani przez Europejski Bank Centralny.

Projekt nie zawiera przepisów technicznych, a zatem nie podlega notyfikacji zgodnie z trybem przewidzianym w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. z 2002 r. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Rozporządzenie nie wymaga notyfikacji Komisji Europejskiej w trybie ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 702). Rozporządzenie jest zgodne z obowiązującymi regulacjami Unii Europejskiej w tym zakresie.

W celu spełnienia wymogu, o którym mowa w § 42 ust. 1 pkt 1 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348), projekt rozporządzenia został skierowany do Koordynatora OSR.

<p>Nazwa projektu Projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego.</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Sprawiedliwości</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Pani Zuzanna Rudzińska-Bluszcz, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Pan Marcin Noskowski, Główny Specjalista, Sędzia Departament Strategii i Funduszy Europejskich 22 23-90-233 Marcin.Noskowski@ms.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 31.05.2024 r.</p> <p>Źródło: art. 13 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej (Dz.U. z 2021 r. poz. 945)</p> <p>Nr w wykazie prac: 830</p>
--	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Jednym z obszarów uregulowanych w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 21 grudnia 2018 r. w sprawie nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego (Dz. U. poz. 2492, z późn. zm.) jest udzielanie osobie fizycznej prowadzącej jednoosobową działalność gospodarczą nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego w ramach pomocy de minimis.

Zgodnie z § 3a zdanie pierwsze tego rozporządzenia pomoc udzielana osobie fizycznej prowadzącej jednoosobową działalność gospodarczą, która w ciągu ostatniego roku nie zatrudniała innych osób, stanowi pomoc de minimis udzielaną zgodnie z przepisami rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013, str. 1). Zgodnie z art. 8 zdanie drugie rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 okres jego stosowania upłynął w dniu 31 grudnia 2023 r., przy czym na podstawie art. 7 ust. 4 tego rozporządzenia po upływie okresu jego stosowania wszelkie programy pomocy de minimis spełniające warunki określone w tym rozporządzeniu pozostają objęte tym rozporządzeniem przez kolejne sześć miesięcy – czyli do dnia 30 czerwca 2024 r. Aktualnie § 3a zdanie pierwsze rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 21 grudnia 2018 r. w sprawie nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego odsyła do nieaktualnego rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis.

Ponadto zgodnie z § 3a w pkt 1 istnieje wymóg przedkładania przez podmiot ubiegający się o pomoc de minimis „kopii wszystkich zaświadczeń” o pomocy de minimis lub pomocy de minimis w rolnictwie lub w rybołówstwie, jakie otrzymał w roku, w którym ubiega się o pomoc, oraz w ciągu dwóch poprzedzających go lat podatkowych mimo, że zgodnie z art. 37 ust. 2a ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 702).

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Zasadna jest aktualizacja § 3a zdanie pierwsze rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 21 grudnia 2018 r. w sprawie nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego przez odesłanie do rozporządzenia Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis, które weszło w życie w dniu 1 stycznia 2024 r. i zastąpiło rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis.

Niezależnie od powyższego w § 3a w pkt 1 wymóg przedkładania przez podmiot ubiegający się o pomoc de minimis „kopii wszystkich zaświadczeń” o pomocy de minimis lub pomocy de minimis w rolnictwie lub w rybołówstwie, jakie otrzymał w roku, w którym ubiega się o pomoc, oraz w ciągu dwóch poprzedzających go lat podatkowych należy zastąpić wymogiem przedkładania przez podmiot ubiegający się o pomoc de minimis „wszystkich zaświadczeń” o pomocy de minimis lub pomocy de minimis w rolnictwie lub w rybołówstwie, jakie otrzymał w

roku, w którym ubiega się o pomoc, oraz w ciągu dwóch poprzedzających go lat podatkowych, tak aby zmieniający przepis był spójny z art. 37 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Projektowane rozwiązanie ze względu na stopień szczegółowości nie było poddawane analizie prawno-porównawczej.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Punkty świadczące usługi w ramach nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego	1489 – wg stanu na 25 marca 2024 r.	Dane Ministerstwa Sprawiedliwości	Rozporządzenie ma na celu dostosowanie przepisów do zmian wprowadzonych w prawie europejskim.
Osoby fizyczne, prowadzące jednoosobową działalność gospodarczą, która w ciągu ostatniego roku nie zatrudniała innych osób	3524	Dane Ministerstwa Sprawiedliwości	

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2022 r. poz. 348) oraz stosownie do wymogów art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248).

Z uwagi na przedmiot regulacji projekt w ramach opiniowania zostanie przesłany do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, Krajowej Rady Radców Prawnych oraz Naczelnej Rady Adwokackiej.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z 2024 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]												
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)	
Dochody ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Wydatki ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Saldo ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Źródła finansowania	Wejście w życie proponowanych rozwiązań nie spowoduje dodatkowych kosztów dla sektora finansów publicznych, w tym dla budżetu państwa, budżetów jednostek												

	samorządu terytorialnego oraz pozostałych jednostek sektora finansów publicznych.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Nie dotyczy.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2024 r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Brak wpływu.						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Przedmiotowy projekt nie określa zasad podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej, w związku z czym odstąpiono od analiz i oceny przewidywanych skutków społeczno-gospodarczych, wskazanych w art. 66 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2024 r. poz. 236.).						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe, w tym osoby z niepełnosprawnością i starsze	Brak wpływu.						
Niemierzalne								

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało negatywnego wpływu na rynek pracy konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na sektor mikro, małych i średnich przedsiębiorstw.
--	---

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☒ nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: ...	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: ...
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
Komentarz: Brak.	

9. Wpływ na rynek pracy

Projektowana regulacja nie będzie miała wpływu na rynek pracy.
--

10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ inne: ochrona praw człowieka	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Projekt nie ma wpływu na pozostałe obszary.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Planuje się, że rozporządzenie wejdzie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Efekty wejścia w życie projektowanych rozwiązań będą natychmiastowe i nie wymagają pomiaru.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		
Brak.		